

Fetální alkoholový syndrom

Fetální alkoholový syndrom (MKN-10 Q86.0 (<https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/Q86.0>)) je specifická klinická jednotka, vzniklá konzumací etylalkoholu těhotnou ženou. Etylalkohol je prokázaný teratogen, který nepříznivě ovlivňuje vývoj plodu – a to po celou dobu těhotenství. Syndrom popsali jako samostatnou klinickou jednotku Američané Jones a Smith roku 1973.

Patogeneze

Příčinou fetálního alkoholového syndromu je etylalkohol. Většina případů fetálního alkoholického syndromu vzniká u matek, které pijí častěji větší množství alkoholických nápojů. Teratogenně ovšem působí i jednorázový příjem většího množství etylalkoholu (večírek, oslava). Navíc neexistuje všeobecně uznávaná "bezpečná dávka alkoholu" v těhotenství – proto je nejlepším doporučením pro všechny těhotné nepít alkohol vůbec. Z tohoto pohledu je problematických hlavně několik prvních týdnů těhotenství, kdy žena o své graviditě často ani neví. Etylalkohol však působí patologicky po celou dobu gravidity, nejen v prvním trimestru.

Klinický obraz

Fetální alkoholový syndrom je charakterizován řadou projevů, k nejvýznamnějším z nich patří:

- **Růstová retardace** plodu (novorozenci jsou většinou hypotrofičtí, poruchy růstu často přetrvávají i v dětství, postižené děti celkově neprospívají).
- Typická **kraniofaciální dysmorfie** (různý stupeň mikrocefalie, hypoplastická maxilla, vyhlazené philtrum, plochá střední část obličeje).
- **Poškození CNS** (různý stupeň mentální retardace, kognitivní poruchy, poruchy chování).
- Další přidružené abnormality, různé strukturní vrozené vady, vrozené srdeční vady atd.

Konzumace alkoholických nápojů v těhotenství může vyvolat i izolované poškození CNS nebo srdce, bez klasických dysmorfických projevů. Rovněž může způsobit rozvoj alkoholové závislosti u plodu. Tyto případy se pod diagnózu dysmorfického fetálního alkoholového syndromu nezahrnují.

Odkazy

Související články

- Teratogeny
- Teratogeneze
- Alkoholismus

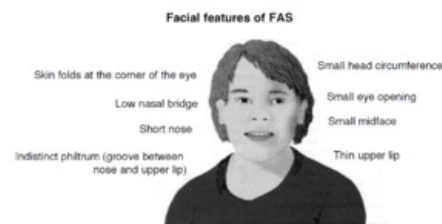
Externí odkazy

- Fetal Alcohol Syndrome – eMedicine (<https://emedicine.medscape.com/article/974016-overview>)

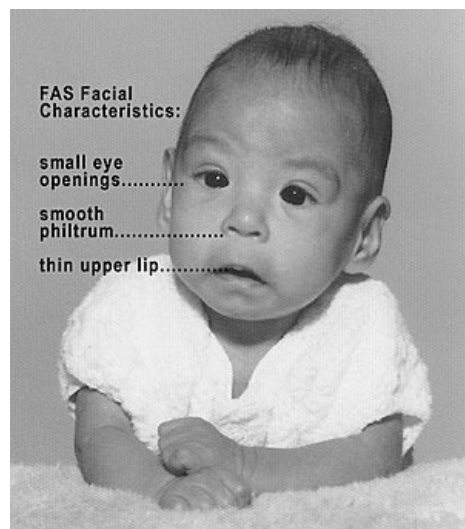
Zdroj

- ŠÍPEK, Antonín, et al. *Vrozené vývojové vady - Fetální alkoholový syndrom* [online]. ©2008-2010. [cit. 2009-06-22]. <http://www.vrozene-vady.cz/vrozene-vady/index.php?co=fetalni_alkoholovy_syndrom>.

Craniofacial features associated with fetal alcohol syndrome

Dítě s FAS: Krátký nos s nízkou klenbou, vyhlazené philtrum, malý obvod hlavy, ptóza, tenký horní ret...

Dítě s FAS